

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๐/๒๕๔๕

วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๕

เรื่อง พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ศาลแพ่งธนบุรีส่งคำโต้แย้งของจำเลย ซึ่งเป็นผู้ร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่กำหนดให้การโอนสิทธิเรียกร้องจากสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์โดยมีต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า บริษัทบริหารสินทรัพย์ธนบุรี จำกัด เป็นโจทก์ฟ้องนายฮก แซ่ล้อ และนายไพโรจน์ ศิริพรเลิศ ผู้ร้อง เป็นจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ให้ร่วมกันชำระหนี้ได้ถอนจำนอง หลักทรัพย์ ตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๖๘๗/๒๕๔๔ ว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เป็นลูกหนี้ของ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) โดยจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ได้รับสินเชื่อตามสัญญากู้เงินจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันหนี้เงินกู้ของจำเลยที่ ๑ ต่อมาธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ได้ทำสัญญาโอนขาย สินเชื่อให้แก่โจทก์ และโจทก์ได้รับโอนสิทธิและผลประโยชน์ต่างๆ รวมตลอดจนหลักประกันประเภท ค้ำประกัน จำนอง จำน่า ที่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) มีอยู่มาเป็นของโจทก์ทั้งหมดรวมทั้ง สิทธิเรียกร้องในหนี้สินของจำเลยทั้งสองที่ค้างชำระด้วย จำเลยทั้งสองร้องต่อศาลแพ่งธนบุรีว่า การโอน สิทธิเรียกร้องระหว่างโจทก์กับธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ไม่มีผลตามกฎหมาย เพราะเป็นการ สมคบกันกระทำขึ้นเอง โดยจำเลยทั้งสองไม่ทราบและมีได้ให้ความยินยอมด้วย และบทบัญญัติของพระราช กำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญว่าด้วยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพของบุคคลเป็นการออกกฎหมายที่ให้ผลใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยเฉพาะ เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินและการจำกัดเสรีภาพ ในการแข่งขันโดยเสรี ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐

LIRT

ประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยคำร้องนี้ ได้หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

พิจารณาแล้วผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ ฯ ที่กำหนดให้การโอนสิทธิ เรียกร้องจากสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์โดยมิต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ และ จำเลยทั้งสองมิได้ให้ความยินยอม เป็นการฝ่าฝืนใจลูกหนี้ การโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น หมายถึงบทบัญญัติมาตรา ๕ ของพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ ฯ มีข้อความขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ โดยที่บทบัญญัติมาตราดังกล่าวของพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ ฯ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงพิจารณาวินิจฉัยคำร้องนี้ได้

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยตามคำร้องว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ ฯ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ ฯ มาตรา ๕ บัญญัติว่า “ในการโอนสินทรัพย์ที่เป็นสิทธิ เรียกร้องจากสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ หากบริษัทบริหารสินทรัพย์มอบหมายให้ผู้รับ ชำระหนี้เดิมเป็นตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ที่เกิดขึ้น การโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวเป็นอันชอบ ด้วยกฎหมายโดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ให้ตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่เก็บรักษาบัญชีและรายชื่อลูกหนี้ตาม สินทรัพย์ที่โอนไปแล้วนั้นไว้เป็นบัญชีเฉพาะ และให้ลูกหนี้มีสิทธิตรวจดูบัญชีรายชื่อของตนได้

ในกรณีที่ตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้เป็นบุคคลอื่นที่มีชื่อผู้รับชำระหนี้เดิม ให้บริษัทบริหาร สินทรัพย์บอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องไปยังลูกหนี้นับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงตัวแทนเรียกเก็บ และรับชำระหนี้

LIRT

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะรักษาความมั่นคงของระบบสถาบันการเงินและหากปล่อย
เนิ่นช้าอาจเกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ในการรับโอนสินทรัพย์ที่ได้รับความเห็นชอบ
จากธนาคารแห่งประเทศไทย การบอกกล่าวการโอนตามวรรคสามอาจกระทำโดยประกาศรายการพร้อม
รายละเอียดตามสมควรในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลาย
อย่างน้อยหนึ่งฉบับเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามวัน และให้ถือว่าเป็นการบอกกล่าวการโอนตามมาตรา ๓๐๖
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

โดยที่ผู้ร้องเห็นว่า การโอนสิทธิเรียกร้องระหว่างโจทก์กับธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
เป็นการสมคบกันโดยจำเลยทั้งสองไม่ทราบและมีได้ยินยอมเป็นการฝืนใจลูกหนี้ นั้น ปัญหาว่าการโอน
สิทธิเรียกร้องดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญอย่างไร รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ บัญญัติเป็นหลักการ
ทั่วไปเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๖ บัญญัติถึงการใช้อำนาจขององค์กรของรัฐต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรี สิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ตามมาตรา ๔ มาตรา ๒๗ บัญญัติถึงการตรากฎหมาย การบังคับใช้กฎหมายและการตีความต้องคำนึง
ถึงสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ บัญญัติเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพตาม
มาตรา ๒๗ ให้กระทำได้โดยกฎหมาย และกฎหมายดังกล่าวต้องเป็นกรณีจำเป็นโดยไม่กระทบกระเทือน
สาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพ กฎหมายก็ต้องใช้บังคับเป็นการทั่วไปจะใช้แก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือ
แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นการเจาะจงมิได้ มาตรา ๓๐ บัญญัติถึงความเสมอภาคของบุคคลตามกฎหมาย
ชายหญิงสิทธิเท่าเทียมกัน มิให้มีการเลือกปฏิบัติ มาตรา ๔๘ บัญญัติถึงบุคคลมีสิทธิในทรัพย์สิน
การจะจำกัดได้ต้องโดยกฎหมาย และมาตรา ๕๐ บัญญัติถึงเสรีภาพของบุคคลในการประกอบกิจการ
หรืออาชีพ จะจำกัดได้ก็ต้องโดยกฎหมายเท่านั้น และต้องเพื่อประโยชน์ของความมั่นคง เศรษฐกิจ
สาธารณูปโภค ความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

พิจารณาแล้วเห็นว่า ลูกหนี้มีหน้าที่ต้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ โดยที่เจ้าหนี้นั้นจะโอนสิทธิ
เรียกร้องให้ผู้อื่น หรือใครก็ได้ ไม่ได้ทำให้ลูกหนี้ต้องเสียสิทธิหรือเสียเปรียบ นอกจากนี้พระราชกำหนด
บริษัทบริหารสินทรัพย์ มาตรา ๕ ยังบัญญัติถึงสิทธิของลูกหนี้ที่มีต่อเจ้าหนี้เดิมอย่างไรก็อาจใช้สิทธิ
โต้แย้งหรือต่อสู้ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องได้ จึงไม่เป็นการเสียศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพของ
บุคคลอื่น หรือการเลือกปฏิบัติแต่อย่างใด โดยเฉพาะพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑
ได้ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑๘ ของรัฐธรรมนูญ มีเหตุผลว่าสถาบันการเงิน
ในปัจจุบันมีปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพเป็นจำนวนมากทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มทุนของสถาบัน
การเงินและกระทบกระเทือนต่อความสามารถในการให้สินเชื่อในภาคเศรษฐกิจเพื่อให้สถาบันการเงิน

LIRT

สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ สมควรแยกสินทรัพย์ด้วยคุณภาพออกมาแล้วขายหรือโอนให้แก่
นิติบุคคลอื่นเพื่อบริหารสินทรัพย์นั้นต่อไป และเพื่อเป็นการจูงใจให้มีการจัดตั้งนิติบุคคลดังกล่าว
สมควรกำหนดให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางด้านค่าธรรมเนียม และภาษีบรรดาที่เกิดขึ้นจากการขาย
หรือการโอนสินทรัพย์จากสถาบันการเงินให้นิติบุคคล รวมทั้งสิทธิประโยชน์อื่น ๆ เป็นกรณีฉุกเฉินที่มี
ความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น
ทั้งบทบัญญัติของพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ ฯ มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป มิได้ระบุให้ใช้
บังคับเฉพาะกรณีหนึ่งกรณีใดหรือเจาะจงบุคคลใดหรือบริษัทใดโดยเฉพาะตามคำร้อง จึงไม่ขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญกรณีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพของบุคคล การเลือกปฏิบัติกรดำเนินการ
เกี่ยวกับทรัพย์สิน รวมทั้งการประกอบกิจการและอาชีพ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวจึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑
มาตรา ๘ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐
มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ